

syn til borgerne og på den anden side behovet for større åbenhed.

Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget.

Ole Sohn (SF):

Nu kommer jeg jo fra Jylland, og derovre vil vi sige, at det her da er et bette nøk i den rigtige retning. Og jyder er også nøjsomme, så derfor kan vi godt se nogle positive elementer i det, men jeg vil sige, at det er et bette nøk.

Det er selvfølgelig glædeligt, at regeringen har fremlagt et lovforslag, som nedsætter tilgængelighedsfristerne, altså både 30 år til 20 år og 80 år til 75 år osv., men hvis vi prøver at gå lidt ind i substansen, så er det spørgsmålet, hvor meget realværdi det har. For når vi nu nedsætter tilgængelighedsfristen fra 30 år til 20 år, men samtidig opretholder en bestemmelse i loven, som siger, at myndighederne skal tilstræbe at aflevere arkivalierne inden for 30 år, så er det sådan set myndighederne selv, der bestemmer, hvorvidt de er til sinds at overholde 20-årsreglen. Derfor mener jeg, der bør være en parallelitet, at myndighederne selvfølgelig også skal aflevere arkivalierne så betids, at de kan være tilgængelige efter 20 år.

Kl. 15.55

Jeg er også enig i den kritik, der er rejst af andre, at selv om der er meget få sager, hvor der bliver gjort indsigelse eller bliver klaget, så mener jeg, at det også af hensyn til integriteten og ministerens integritet vil være mest fornuftigt, at der bliver etableret et egentligt klagesystem. Det får forhåbentlig ikke meget at lave, men jeg mener, det er rimeligt, at der er en klageinstans, som kan tage sig af den slags sager.

Jeg vil også godt sige omkring fristnedsættelsen fra de 80 år til de 75 år, at det selvfølgelig også her er et lille skridt i den rigtige retning. Men jeg mener faktisk, at man kan sætte den væsentlig længere ned, uden at man kommer i konflikt med det, som er regeringens modargument, netop at der kan være enkeltpersoners private forhold, som man også skal tage hensyn til. Det respekterer jeg fuldt ud.

Men man kunne jo lade sig inspirere af USA og efterhånden også i nyere tid den nye russiske arkivregel, som også er mere liberal. De er begyndt at sige, at man godt kan sætte tilgængelighedsfristen længere ned, når der er tale om enkeltpersoner, og så kan man i givet fald gøre det, at man eventuelt maskerer eller overstreger eller forhåndsscreener de dele af akterne, som ikke

bør være tilgængelige, sådan at det ikke er hele sager. Man kan sige, at hvis det drejer sig om en enkelt sætning eller et enkelt afsnit, så gør man ikke hele sagen utilgængelig, men maskerer de enkeltdele, som man bør respektere.

Det er nogle af de erfaringer, man bl.a. kan høste fra USA, og det synes jeg også vi skal tage med ind i overvejelserne i udvalgsarbejdet, fordi jeg mener, det er utrolig vigtigt, at vi sikrer så maksimal en åbenhed og så meget gennemsigthed som overhovedet muligt i de politiske og samfundsmæssige beslutningsprocesser.

Så vil jeg godt afslutningsvis sige, at det, vi skal have for øje, når vi laver en arkivlov, selvfølgelig hele tiden er det med, at hvis statsmagtens repræsentanter forholder borgerne en væsentlig viden, herunder også om den nære fortid, ja, så er det jo ensbetydende med en forøgelse af statens magt på bekostning af borgernes magt og interesser.

Omvendt: Gøres det besværligt for borgerne at kigge landets beslutningstagere og embedsmænd i kortene, ja, så mindskes mulighederne for, at borgerne kan deltage i en kritisk og en informativ offentlig debat og dermed udvikle de demokratiske processer. Og det mener jeg er alt-afgørende. Derfor gælder det om at få tilgængelighedsfristerne så korte som muligt, sådan at vi kan diskutere også vores nære fortid så åbent og demokratisk som muligt.

Derfor vil jeg sige det på den måde, at set i dette lys er det foreliggende forslag til ny arkivlov alene et beskedent fremskridt i retning af øget åbenhed, eller sagt på anden måde: Det er lidt uliberal. Så det kunne godt have indeholdt lidt mere liberal tankegang.

Men med de bemærkninger vil jeg sige, at vi selvfølgelig tager positivt imod udspillet, og så håber vi, at vi kan være hjælpsomme over for regeringen med også at få nogle af de mere liberale tankegange til at slå igennem i lovforslaget, sådan at vi får de kortere tilgængelighedsfrister, og at vi også får et klagesystem og får det indrettet sådan, at vi får en arkivlov, som også svarer til mange af de omkringliggende landes, som vi gerne vil sammenligne os med.

Naser Khader (RV):

Da lovforslaget er en genfremsættelse fra i foråret, vil jeg blot gentage de synspunkter, jeg fremhævede ved den lejlighed.

Det Radikale Venstre er meget enig i de intentioner, som ligger til grund for den revision af arkivloven, vi behandler i dag. Vi hæfter os posi-